Besluitenlijst vergadering raadscommissie Bestuur en Strategie op 18 oktober 2021	
Aanwezig:	E. Leeger (voorzitter), L. Kilian (griffier), M. Smits, E. van der Wijst en S. Schoonenberg (CDA), J. Bouwman en F. van de Ven (Lokaal), C. van Erp (vervangt J. Raaimakers), P. Sleegers en T. van Vugt (SP), R. van Herpen en M. Derwig (D66), M. van Gestel en P. Kremers (VVD), E. Neelen en J. Jansen (Progressief Bernheze), M. Konings en G. Witteveen (Politieke Partij Blanco); M. Moorman (burgemeester); R. Wijdeven (wethouder); P. Hurkmans (secretaris).
Afwezig:	A. School (CDA), J. Raaimakers (SP), J. van der Dussen (VVD) en F. van Bakel (D66)

Onderwerp		**Besluit**	**Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken**
1	Opening		De voorzitter meldt dat de heer Langerwerf en de heer Op de Laak van de rekenkamercommissie aanwezig zijn en zullen aanschuiven bij de behandeling van het rapport van de rekenkamercommissie over het proces De Nieuwe Instelling (DNI) (agendapunt 7).
2	Vaststellen van de agenda voor deze vergadering	De commissie stelt de agenda ongewijzigd vast.	
3	Vaststellen van de besluitenlijst van de vergadering op 20 september 2021	De commissie stelt de besluitenlijst, met inachtneming van de opmerking van wethouder Wijdeven, vast.	Wethouder Wijdeven verwijst naar de rondvraag over kledinginzameling (agendapunt 5) en geeft aan dat het college niet aan zet is als het gaat om compensatie via subsidies.
4	Mededelingen		De voorzitter wijst de commissie op de bijeenkomst over de Omgevingsvisie. Voor de overige bijeenkomsten verwijst zij naar het activiteitenoverzicht op iBabs.
5	Rondvraag		Er zijn geen vragen gesteld.
6	Regionale samenwerking		- De commissie heeft geen vragen of opmerkingen over de regionale samenwerking. - Burgemeester Moorman meldt dat aanstaande donderdag alle colleges uit de regio samenkomen en zullen terugkijken op de samenwerking de afgelopen vier jaren. De colleges zullen, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen, ook bespreken wat zij de nieuwe raden en colleges kunnen meegeven.
7	Rapport rekenkamercommissie over proces De Nieuwe Instelling (DNI)	De commissie onderschrijft de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie, maar adviseert de raad het rapport ook inhoudelijk te bespreken tijdens de raadsvergadering	- De heer Langerwerf en de heer Op de Laak, respectievelijk voorzitter en lid van de rekenkamercommissie nemen deel aan de bespreking. De heer Langerwerf verzorgt de inleiding en beantwoordt vragen van de commissie. - De commissie dankt de rekenkamercommissie voor het goede, kritische rapport. De leden zijn van mening dat door alle partijen fouten zijn gemaakt. De leden herkennen en erkennen het gebrek aan kaderstelling en regievoering. - Het CDA, Lokaal en de SP zijn van mening dat de rol van het bestuur van DNI wat onderbelicht is. De fracties realiseren zich dat de rekenkamercommissie zich richt op het

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			functioneren van het college en de raad, maar in hun ogen is de opstelling van het bestuur van De Pas van invloed geweest op het functioneren van met name het college. De fracties zien het rapport en de aanbevelingen als zinvolle leerpunten die richting geven aan toekomstige trajecten, zoals een goed functionerend gemeenschapshuis in Heesch. - Progressief Bernheze, D66, Politieke Partij Blanco en de VVD benadrukken dat het vooral belangrijk is om te reflecteren op het handelen van het college en de raad. De fracties onderkennen de rol van de raad in het proces, maar constateren vooral dat de raad door het college onvoldoende in positie is gebracht. Dit terwijl sommige fracties er meerdere keren op hebben aangedrongen om kaders en randvoorwaarden te stellen. - De heer Langerwerf licht de rol van de rekenkamercommissie toe en legt uit waarom regievoering en kaderstelling zo belangrijk is. - Wethouder Wijdeven geeft aan dat het college blij is met het gedegen rapport. Volgens de wethouder herkent het college zich vooral in de conclusies over het gebrek aan kaderstelling en had het college al in 2018, toen de eerste businesscase er lag, richting raad moeten uitspreken dat kaderstelling noodzakelijk was. De wethouder benadrukt dat het voltallige college hiervoor verantwoordelijk is en niet de portefeuillehouder. Wethouder Wijdeven merkt ook op dat het college het niet met alle aanbevelingen eens is. Zo is het college van mening dat de beleidsnota gemeenschapshuizen nog voldoet en ruimte geeft voor maatwerk. De wethouder zegt toe dat hij de eigendomssituatie van de andere gemeenschapshuizen in beeld brengt (vraag CDA en Progressief Bernheze). *NB. Het overzicht eigendomssituatie gemeenschapshuizen is als bijlage toegevoegd aan deze besluitenlijst.* De wethouder blikt ook vooruit en wijst op het traject huisvesting gemeentehuis, in samenhang met de Pas en de bibliotheek. Het college zal de aanbevelingen van de rekenkamercommissie voor ogen houden tijdens dit traject. - Burgemeester Moorman geeft in aanvulling op wethouder Wijdeven aan dat het college, als de raad de aanbevelingen overneemt, ook de drie overige aanbevelingen (beslispunt 3 van het raadsbesluit) gaat uitvoeren. Hierbij is het volgens de burgemeester wel zoeken hoe aan deze uitvoering vorm moet worden gegeven. Volgens de burgemeester gaat het bij de uitvoering van de aanbevelingen om een doorlopend proces, past het voor een deel in de gesprekken van de werkgroep democratische kwaliteit en is het soms eenvoudigweg een kwestie van lerend ervaring opdoen. Voor wat betreft de opiniërende besprekingen stelt de burgemeester voor een aantal werkafspraken te maken over de vastlegging, het type vragen (open of gesloten), voorzitterschap, bespreking in het openbaar etc. - Progressief Bernheze, Politieke Partij Blanco en D66 geven aan dat actualisatie van de nota gemeenschapshuizen wenselijk is. Lokaal kan zich vinden in de aanbeveling om de nota gemeenschapshuizen opnieuw te bezien. Volgens Lokaal kan dit ook leiden tot een herbevestiging van het beleid. Politieke Partij Blanco merkt op dat alleen al het feit dat het

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			Willibrordcentrum in Heeswijk-Dinther geen gemeenschapshuis is in de zin van de nota gemeenschapshuizen, een reden is voor herziening van de nota. Progressief Bernheze vult aan dat het belangrijk is in samenspraak met de gemeenschapshuizen naar de toekomst te kijken en in beeld te brengen wat dan nodig is. D66 sluit zich hierbij aan. - Progressief Bernheze, Lokaal en het CDA kunnen zich vinden in de opmerking van de burgemeester dat de werkgroep democratische kwaliteit een rol kan vervullen in de uitvoering van de aanbevelingen. De SP vult aan dat het goed is om als raad en college gezamenlijk uitvoering te geven aan de aanbevelingen. De burgemeester benadrukt dat de uitvoering van de drie aanbevelingen deels thuishoort bij de organisatie, deels bij het college en deels bij de raad. Er zal geen uitvoerige notitie volgen. - De commissie onderschrijft de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie en is daarom positief over het conceptraadsbesluit, maar mevrouw Neelen (Progressief Bernheze) verzoekt het rapport toch als bespreekpunt te agenderen voor de raadsvergadering. - Het CDA vraag wethouder Wijdeven om de risico's in beeld te brengen en de wijze waarop het proces met de gemeenschapshuizen een vervolg krijgt. Volgens de wethouder is het goed om met de gemeenschapshuizen in gesprek te gaan en de resultaten hiervan voor te leggen aan de raad. *NB. Als de raad de aanbevelingen van de rekenkamercommissie overneemt, dan zal het college de raad d.m.v. een notitie ter informatie informeren over de (planning van de) uitvoering van de aanbevelingen.*
8	Herbenoeming lid rekenkamercommissie Bernheze	De commissie adviseert unaniem positief.	- De voorzitter licht toe dat de raad wordt gevraagd de heer Op de Laak te herbenoemen als lid van de rekenkamercommissie. De voorzitter geeft aan dat zij, samen met de heer Van der Dussen (VVD), een evaluatiegesprek heeft gevoerd met de heer Op de Laak over zijn functioneren als lid van de rekenkamercommissie. Beiden staan positief tegenover herbenoeming. De overige fracties zijn ook tevreden en kunnen zich vinden in herbenoeming.
9	Vaststellen Programmabegroting 2022-2025 gemeente Bernheze	Op 4 november behandelt de raad de begroting integraal.	- De voorzitter licht toe dat de technische vragen zijn beantwoord en dat de commissies BS, RZ en MZ de begroting behandelen voor zo ver de onderwerpen betrekking hebben op de commissie. Op 4 november bespreekt de raad de begroting en stelt deze vast. - De commissie bedankt het college voor de snelle beantwoording van de vele vragen. - De fracties benoemen de onderwerpen die, wat hun betreft, om aandacht vragen. Lokaal: • OZB-stijging achterwege laten: Is, gelet op de stijgende energielasten, lastenverlaging mogelijk op basis van de ruimte onder het BTW-compensatieplafond? • Maashorst: De raad is onvoldoende in stelling gebracht. Lokaal overweegt een amendement in te dienen met als doel niet eerder geld voor de Maashorst beschikbaar te

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			stellen dan nadat de raad over de bijdrage aan de Mashorst heeft gesproken. • Zoekgebieden windmolens: Een zorgvuldig proces is belangrijk en de fractie stelt voor de besluitvorming over de zoekgebieden van windmolens door te schuiven naar de nieuwe raad. • Principeverzoek Dintherseweg 42a voor de huisvesting van 420 arbeidsmigranten: Het aantal arbeidsmigranten is volgens Lokaal niet in verhouding tot het aantal inwoners van Loosbroek (1.200) en daarom is Lokaal tegen deze ontwikkeling. CDA: • Bernheze staat er uitstekend voor: er is sprake van een solide financiële positie. • De ambtelijke organisatie is op sterkte gebracht en allerlei plannen kunnen worden uitgevoerd. • Is een lichtere stijging OZB mogelijk? Of een andere mogelijkheid om de lastendruk te beperken? • Hybride werken / huisvesting gemeentehuis in samenhang met De Pas en de bibliotheek: dit brengt nieuwe mogelijkheden met zich mee. • Implementatie gecombineerde horeca-evenementenvisie is een goede zaak. • Bestrijding ondermijning; belangrijk om naast inwoners en ondernemers te blijven staan. Goede communicatie van belang. • Zorgen over duurzaamheid: - netwerkcongestie is een probleem; upgraden netwerk noodzakelijk zodat ambities waargemaakt kunnen worden. - het is van belang dat inwoners en omwonenden voldoende in de gelegenheid worden gesteld om informatie en advies in te winnen over de gevolgen van windmolens. Goed overleg met de gemeente Den Bosch over de zoekgebieden is essentieel. Welke afstandsnorm van windmolens tot bebouwing is verantwoord? Wat zijn de alternatieven als er geen zoekgebieden overblijven? • Goede dienstverlening is belangrijk: hier is fors op ingezet; zet ook actief in op een goede communicatie. • Vervanging AV-systeem raadszaal: het is belangrijk om openbaar en transparant te vergaderen. Publiek is welkom, maar het is ook belangrijk dat mensen thuis een vergadering goed kunnen volgen. Goed te lezen in de antwoorden op de technische vragen dat eerder dan in 2023 een raadsvoorstel volgt. • Principeverzoek Dintherseweg 42a voor de huisvesting van 420 arbeidsmigranten: het CDA deelt de mening van Lokaal dat het aantal van 420 niet in verhouding staat tot het inwoneraantal van Loosbroek.

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			Progressief Bernheze: • Samenleving in beweging: - Een aantal ontwikkelingen in de samenleving vraagt om aandacht; mensen bundelen de krachten om besluitvorming te beïnvloeden en het vertrouwen in de overheid neemt af. Het lijkt erop dat de raad het lastig vindt om hiermee om te gaan; de raad is zoekende op welke manier de samenleving betrokken kan worden bij de besluitvorming. - Waar in de kadernota een hoofdstuk 'samenleving in beweging' aan dit onderwerp is gewijd, is de vertaling hiervan in de begroting beperkt gebleven tot het kopje bedrijfsvoering. Dit is volgens de fractie niet voldoende. De raad zoekt naar manieren om inwoners te betrekken en het goede gesprek te voeren, de raad is ook zoekende hoe in de raadzaal het goede gesprek kan worden gevoerd en de raad heeft moeite met het voeren van goede opiniërende besprekingen en het stellen van kaders. Ook de werkdruk van de raad neemt toe. Om hier iets aan te doen is een raadswerkgroep democratische kwaliteit in het leven geroepen die, in het verlengde van de aanpassingen in de organisatie, naar de werkwijze van de raad kijkt. Progressief Bernheze vindt dat er meer nodig is dan de maatregelen in de begroting en wil graag met de raad nadenken over een meer gestructureerde aanpak met een duidelijke doelstelling. Vanuit de raad moet dan meer draagvlak zijn dan nu het geval is. Progressief Bernheze is bereid hiervoor meer geld vrij te maken. • Huiskamer van Heesch: - Huisvesting van het gemeentehuis in samenhang met De Pas, de bibliotheek en de Eijnderic is een goede ontwikkeling; multifunctioneel gebruik van de ruimtes, duurzamer, minder structurele lasten en dat alles gericht op werken, ontmoeten en recreëren. Progressief Bernheze benadrukt het belang van een gedegen en professionele aanpak, kaderstelling en een duidelijk proces. De fractie stelt voor de notitie ter informatie over het plan van aanpak te agenderen voor de komende commissievergadering. VVD: • Onderverdeling onderwerpen per commissie: De VVD stelt voor de volgende keer de onderwerpen uit de begroting te verdelen over de drie commissies. Dan is voor iedereen duidelijk in welke commissie een onderwerp thuishoort en waar niet. • Waar komen de aanvullende wensen voor de herinrichting van Laar en Plein, Nistelrode vandaan? • Op welke mogelijke problemen met de provincie doelt het college? Zijn deze te voorkomen?

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			Politieke Partij Blanco kiest ervoor om tijdens de raadsvergadering met een integrale reactie te komen. D66: • Maashorst: D66 wil de samenwerking afschalen omdat de kosten niet in verhouding staan tot het beperkte grondgebied van de gemeente Bernheze in de Maashorst. De fractie vindt recreatie, toerisme en educatie belangrijk, maar daar kan ook op een andere, goedkopere manier invulling aan worden gegeven. Progressief Bernheze merkt op dat recreëren in de Maashorst niet beperkt blijft tot het grondgebied van Bernheze. Lokaal vult aan dat afschalen niet het doel is, maar dat het belangrijk is om als raad kaders te stellen. • Afvalloos in 2030: hoe wordt uitvoering gegeven aan dit ambitieuze plan? • Functiewaarderingssystematiek HR21 van de VNG: deze systematiek wordt al in 275 gemeenten gebruikt. Waarom wil het college dan toch nog onderzoeken of deze systematiek geschikt is? • Vervanging AV-systeem raadszaal: zorg er, met het oog op transparante besluitvorming, voor dat er zo spoedig (in 2022) mogelijk een nieuw systeem wordt aangeschaft. • Huisvesting gemeentehuis, De Pas en de bibliotheek: denk goed na over de naam ‘huiskamer van Heesch’. Het gemeentehuis is er voor alle inwoners van Bernheze. D66 overweegt een amendement in te dienen. SP: • Lokale lasten – financieel perspectief: vanuit solide financiële positie beschikt de gemeente over de nodige reserves. Wat kunnen wij als gemeente doen voor mensen die in financiële problemen komen? • Afvalstoffenheffing/afvalloos: - is het mogelijk in 2022 een pilot te doen in het kader van het vermijden van restafval? - belangrijk dat mensen worden gewezen op de mogelijkheid om vrijstelling te krijgen van de afvalstoffenheffing. • Status organisatie: belangrijk om te bekijken hoe ver we staan. Heeft de organisatieontwikkeling, waaronder de uitbreiding van formatie, opgeleverd wat we voor ogen hadden. • Afwegingskader infrastructurele werken: de SP wil z.s.m. met dit objectieve afwegingskader aan de slag. • Ondermijning tot minimum beperken. Burgemeester Moorman reageert samengevat als volgt op de inbreng van de fracties:

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			• Goede suggestie van de VVD om voor een volgende begrotingsbehandeling de onderwerpen per commissie te verdelen. • Blij met steun voor vervanging AV-systeem raadszaal. • De horeca- en evenementenvisie wordt toch niet samengevoegd. Hier ligt een inhoudelijke afweging aan ten grondslag en een capaciteitsvraagstuk. • In reactie op 'samenleving in beweging' (Progressief Bernheze) vraagt de burgemeester zich af of er meer nodig is. Zij wil ook voorkomen dat alles op het bordje van de werkgroep democratische kwaliteit terechtkomt. De burgemeester stelt voor een aantal zaken werkbaar en praktisch aan te pakken. Het participatiebeleid wordt geactualiseerd en in maart 2022 volgt een raadsvoorstel. Dit beleid zal de componenten overheids- en inwonersparticipatie bevatten. Mevrouw Neelen (Progressief Bernheze) geeft aan dat het ook wat haar fractie betreft niet de bedoeling is dat alles bij de werkgroep democratische kwaliteit terechtkomt. Zij vindt het wel belangrijk om scherp te maken wat de werkgroep gaat doen en te onderzoeken of hier voldoende draagvlak voor is in de raad. Zij verwijst hierbij naar de discussie in de agendacommissie. De heer Smits (CDA) herkent zich hierin en benadrukt dat het belangrijk is om als raad een helder doel voor ogen te hebben. • Het functiewaarderingssysteem HR21 is al wat aan de oude kant en we willen kritisch bekijken of het ons gaat helpen. • Morgen stelt het college een notitie ter informatie vast over personele ontwikkelingen. Wethouder Wijdeven reageert samengevat als volgt op de inbreng van de fracties: • Energiearmoede: het is de vraag of de maatregelen van het Rijk voldoende zijn. Intern is afgesproken dat ruimte is voor maatwerkoplossingen. Het college zal de komende maanden bekijken of er nog meer mogelijkheden zijn om de lasten te verlagen. • De wethouder verwacht geen opmerkingen van de provincie in geval de gemeente gelden van de BTW-compensatie gaat inzetten voor verlaging van de OZB. Waarschijnlijk heeft de provincie wel opmerkingen over de inzet van incidentele middelen omdat de provincie dit ziet als structurele uitgaven. • De raad gaat over het al dan niet opnemen van de herinrichting van Laar en Plein, Nistelrode in de begroting. • Maashorst: het proces verloopt niet soepel. Het college hanteert als uitgangspunt het werken met een dienstverleningsovereenkomst (DVO) en dit wordt uitgewerkt. De besluitvorming hierover ligt echter bij de raad. Progressief Bernheze wijst op de kritische opmerkingen vanuit de raad over het werken met een dienstverleningsovereenkomst en vraagt of de werkwijze van het college wel verstandig is. De fractie verzoekt het college z.s.m. een notitie ter informatie te verstrekken met informatie over de laatste stand van zaken. • Principeverzoek huisvesting arbeidsmigranten Dintherseweg 42a: het college heeft nog

Onderwerp		Besluit	Opmerkingen – Toezeggingen – Afspraken
			geen standpunt ingenomen. Dit gebeurt zodra er een ambtelijk advies ligt. • Zoekgebieden windmolens: Tijdens de werkbijeenkomst met de raad is afgesproken dat er extra rondes komen voor de inwoners. Aan de raad zal een uitspraak worden gevraagd over de zoekgebieden. Het college gaat in overleg met het college van de gemeente Den Bosch. • Huiskamer van Heesch: In december volgt een raadsvoorstel in verband met de voorbereidingskosten. In de eerste helft van 2022 volgt een raadsvoorstel en worden ook de financiële consequenties voorgelegd. Mevrouw Neelen (Progressief Bernheze) vraagt zich af of dit het goede proces is; het is belangrijk om als raad uitspraken te doen over wat, wanneer en hoe. Moet het plan van aanpak worden gezien als een startnotitie? Burgemeester Moorman vult aan dat het voorstel in december tegemoet komt aan de opmerkingen van Progressief Bernheze. Dit betreft namelijk een procesvoorstel en op dat moment is de raad in positie om richting te geven. • Evaluatie bestuursprogramma volgt eind 2021/begin 2022. • Nieuw afvalbeleid in 2022.
10	Ingekomen stukken - Brief vakantiepark Zevenbergen over factuur toeristische verwijsborden (doorverwijzing Lokaal)		- De heer Bouwman (Lokaal) vraagt waarom de ondernemer de toeristische verwijsborden zelf moet betalen en dit niet wordt betaald uit de opbrengsten van toeristenbelasting. - Wethouder Wijdeven legt uit dat de gemeente meer uitgeeft aan toeristische en recreatieve doeleinden dan dat de toeristenbelasting opbrengt. In 2013 is beleid vastgesteld hoe wordt omgegaan met toeristische verwijzingen. Dit betekent dat als een ondernemer een of meerdere verwijsbord(en) wil hebben, de ondernemer hiervoor een offerte ontvangt. Als het bedrag is overgemaakt, worden de bordjes besteld.
11	Sluiting		De voorzitter sluit om 22.15 uur de vergadering.

Vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur en Strategie op 29 november 2021.

Leandra Kilian
griffier

Ezra Leeger
voorzitter

Bijlage(n):
1. overzicht eigendomssituatie gemeenschapshuizen (agendapunt 7)